

A decorative graphic featuring two unrolled scrolls on either side of a central ornate frame. The frame contains the title text.

תורת הרי"ף

ביאורים, פנינים, סוסרים וחדושים משיעורי
האדמו"ר רבי יאשיהו פינמו שליט"א
לפרשת השבוע

A decorative flourish consisting of a central scroll-like element with symmetrical flourishes on either side, framing the text.

פרשת משפטים

פרשת משפטים

"וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם"

כל צרה או בעיה שבאה לאדם צריך
לקבל בשמחה כי זה תיקון מגולגל
קודם

מובא בפרשת השבוע "וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים
אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם" אומר הזוהר הקדוש
פתח ר' שמעון ואמר וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר
תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם.. אליו אינו סדורין דגלגולא.
שואלים כל המפרשים מה הקשר בין ואלה
המשפטים לאלה גלגולים?

אלא צריך לבאר ולומר, לפעמים קורה
לאדם צרה והאדם אומר לעצמו לא מגיעה לי
הצרה הזו או הבעיה הזו, למה הקב"ה מביא
לי את הצרה הזו. פתאום נופל על האדם
משפט או דבר שהוא יודע שאינו אשם והוא

עומד ומתמודד עם דבר שהוא לא קשור אליו ולא שייך אליו, אין לו אף אשמה בדבר הזה.

אומר רבי שמעון בר יוחאי ואלה המשפטים אם נפל עליך משפט או צרה ובעיה, אז תדע שלא חייב להיות שזה קרה בדור הזה או בגלגול הזה הדבר שנגרם לך הצרה או הנזק הזה, אלא זה בא מגלגול קודם ואתה משלם על דבר של גלגול קודם וזה תיקון של גלגול קודם.

יש סיפור שמביאים רבותינו הקדושים על סוחר סוסים וחמורים שהיו מעבירים סחורה ממקום למקום. אחד הסוסים שהיה מבוגר, בקושי היה אוכל אבל היה עובד חזק וקשה מאוד. יום אחד אותו סוחר נכנס למשרד שלו ועבר על כל הפתקים של האנשים שחייבים לו כסף, הוא הגיע לפתק של אדם שהיה חייב לו כסף ואמר האיש הזה כבר נפטר, אין לי למה לשמור את הפתק הזה ואני מוחל לו אפילו שלא שילם לי. איך שאמר שהוא מוחל לו וקרע את הנייר, אותו סוס שהיה לו בחוץ נפל ומת. הלך אותו אדם לרב שלו ואמר לו,

היה לי סוס שהיה עובד חזק מאוד וקשה ביותר, ביום שמחלתי על הכסף והחוב שאדם אחר חייב לי באותו רגע נפל הסוס ומת, שאל את הרב מה זה?

ענה לו הרב, תדע שאותו אדם היה חייב לך כסף והוא עלה לעולם האמת, ובעולם האמת החליטו שיחזור לעולם הזה בתור סוס כדי לעבוד קשה ולהחזיר לך את הכסף. מתי שמחלת לו, הוא גמר את התיקון. בחיים, אדם שחייב לאדם דבר הוא יתגלגל עד שיחזיר לאדם את הדבר, מתי שאדם רואה שבחיים שלו פתאום נופלת לו צרה או בעיה, צריך לדעת אלה המשפטים אשר תשים לפניהם אל תקרי משפטים אלא גלגולים, זה גלגול שהאדם עומד ומתקן את מה שהוא חייב או עשה מגלגול קודם, הוא עומד ומתקן אותו.

לכן אדם צריך לקבל כל מה שהקב"ה נותן לו בשמחה, כי הוא פורע חוב מדורי דורות שהיה צריך לפרוע אותו. והאדם צריך להיזהר לא להשאיר רבב ולנקות ולתקן כל דבר בחיים שלו, שלא ישאר אף עניין בכל החיים

שלו והנשמה שלו כי על הכל יביא האלוקים
במשפט.

**"כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עֲבָרֵי שָׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד
וּבְשִׁבְעַת יֵצֵא לְחֶפְשֵׁי חֲנָם"**

אדם שלא חס על מה ששייך לחבירו
ומזיק לו גם התורה לא תחוס על מה
ששייך לו

התורה הקדושה אומרת לנו בפרשת
השבוע "כי תקנה עבד עבְרֵי שָׁשׁ שָׁנִים
יַעֲבֹד וּבְשִׁבְעַת יֵצֵא לְחֶפְשֵׁי חֲנָם" אם נסתכל
ונתעמק בכל העניין של עבד עברי נראה פלא
גדול, יהודי שגנב כסף לחבר שלו ואין לו איך
להחזיר את הגניבה, התורה אומרת שלוקחים
ומוכרים אותו לעבד במשך שש שנים ובשנה
השביעית יוצא לחופשי חנם אין כסף. בעל
הבית לוקח את האדם הזה ומחתן אותו אם
הוא רוצה עם שפחה כנענית, אם נולדים לו

ילדים הם לא נקראים שלו והם לא יוצאים איתו אחרי שש שנים לחירות, אלא הם ממשיכים להיות עבדים כנעניים לעולם.

צריך לשאול התורה הקדושה היא תורה של חסד והקב"ה הוא בעל הרחמים, האדם הזה גנב כסף ונמכר לעבד בהשפלה גדולה שש שנים הוא עבד, אחרי כן מורידים אותו להשפלה יותר גדולה ונותנים לו להתחתן עם שפחה גויה, נולדים ילדים ונהיים עבדים ולעולם מנותקים ממנו, הוא יוצא אחרי שש שנים ויכול ללכת להיות איש עשיר אבל הילדים שלו נשארים עבדים כנענים אצל בעל הבית הזה לנצח נצחים. נבוא ונשאל התורה הקדושה היא תורה של חסד, תורה של רחמים, אם כך איפה הרחמים בעבד עברי?

אלא רואים פה יסוד גדול, אדם גנב לחבירו כסף ולא ריחם עליו, לקח ממנו דבר שלא שלו ולא נלחם עליו, איבד בלבו את מידת הרחמים על השני, התורה גם מאבדת את הרחמים עליו שילמד מדבר שהוא שלו, הבן

שלו שיוצא ממנו הוא יאבד אותו והוא ישאר
עבד לעולם.

אדם צריך לדעת את הערך של מה ששייך
לחבירו, אם הוא לא יעריך את מה שיש
לחבירו גם התורה לא מעריכה את מה ששייך
לו. אדם לקח בלי להעריך ובלי לחשוב שחבירו
עבד על זה וטרח על זה בעמל וכטורח, אז
הקב"ה לוקח את הילד שלו עבד לעולם.

אדם צריך מאוד להיזהר בדברים שבין
אדם לחבירו, דברים אלו רגישים מאוד ואדם
במרוצת החיים מאבד את הרגש לדברים של
החבר שלו. אם אדם מזיק לדברים של החבר
שלו גם התורה לא תחוס עליו והתורה תתנהג
איתו בדרך שאדם מודד בה מודדין לו. איך
שהבן אדם מתנהג ככה מתנהגים איתו, הוא
יתנהג בצורה בזויה ככה התורה מחזירה לו
שזו ההתנהגות איתו.

**"כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עֲבָדִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד
וּבְשִׁבְעַת יֵצֵא לְחֻפְשֵׁי חֲנָם"**

האדם צריך לבקש מהקב"ה שיתייחס
אלינו או כבנים או כעבדים

אנחנו מוצאים בפרשת השבוע "ואלה
המשפטים אשר תשים לפניך. כי תקנה עבד
עבדִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבְשִׁבְעַת יֵצֵא לְחֻפְשֵׁי
חֲנָם" התורה הקדושה באה ואומרת לנו את
כל הדינים של עבד עברי. אפשר לבאר ולומר
בתפילה של ראש השנה אנחנו עומדים
ומתפללים לקב"ה אם כְּבָנִים אם כְּעֲבָדִים
ומבקשים מהקב"ה אם אנחנו כמו הבנים שלך
אז תרחם עלינו כרחם אב על בנים, אם אנחנו
כמו עבדים שלך תתנהג איתנו כמו שאדם
מתנהג עם העבד שלו. אם כך צריך להקשות,
מדוע אנו אומרים אם כעבדים, נאמר רק אם
כְּבָנִים כי תמיד אבא מרחם על הבנים שלו

רחמנות גדולה, מדוע צריך להזכיר גם אם
כעבדים מה זה נותן לנו?

אלא אפשר לפרש ולומר יסוד גדול, הקב"ה
שומר את התורה והמצוות וכך התורה
הקדושה אומרת (ויקרא יח, ה) "וּשְׁמַרְתֶּם אֶת
חֻקֵי יְיָ וְאֶת מִשְׁפָּטָיו" את החוקים והמשפטים,
המצוות שהקב"ה שומר גם אנחנו נשמור.
הקב"ה לא כמו מלך שמצווה את העם שלו
חוקים ומשפטים והוא לא מקיים אותם, אלא
הקב"ה את החוקים והמשפטים שהוא ציוה
את עם ישראל, הוא הראשון שמקיים את
החוקים והמשפטים האלו.

ומוזבא בגמרא (קידושין כ.) על עבד עברי,
כל הקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו,
אם יש לו כרית אחת הוא צריך לתת לעבד
לישון בכרית הזאת, מה שהוא אוכל הוא
צריך לתת לעבד. צריך לכבד את העבד כבוד
גדול והאדון לא יכול לזלזל בעבד העברי כי
הוא אח שלו הוא יהודי "יְחִי עַמְּךָ" (ויקרא כה,
לה) צריך לדאוג לו, מה שיש לאדון הוא צריך

לתת גם לעבד שלא יחסר לו כלום, לעזור לו ולהתנהג איתו בצורה של רחמנות גדולה.

אם כך אנחנו אומרים לקב"ה בראש השנה אם כבנים אם אנחנו כמו בנים אז הקב"ה תתנהג איתנו כמו בנים, אם כעבדים אם אנחנו כמו עבדים אז תתנהג כמו עבדים כמו שהקב"ה ציווה אותנו בפרשת השבוע "כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד" והאדון צריך למסור נפש לתת לו כל מה שיש לו והוא ראשון לפני האדון, אז ככה גם אתה הקב"ה צריך להתנהג איתנו כמו עבד עברי, לכן אנחנו אומרים אם כבנים טוב, אם כעבדים אז תרחם עלינו כמו שההלכה מצווה להתנהג עם העבדים.

אבל יש זמנים שהקב"ה גם נמצא בצער, כמו שאומר דוד המלך (תהלים קיט, קכב-קכג) "ערב עבדך לטוב אל יעשקני ימים. עיני כלו לישועתך ולאמרת צדקך" אומרים על זה המפרשים שלפעמים הקב"ה נמצא בצער, ואם בעל הבית נמצא בצער אז הוא לא יכול

להתנהג בשמחה ובטוב עם העבד שלו, אלא אומר דוד המלך לקב"ה "עֲרֵב עֲבָדְךָ לְטוֹב" העבד שלך אתה ערב עליו, אתה תהיה בטוב ובשמחה אז גם העבד שלך יהיה בשמחה.

אם כך אדם צריך לדעת יסוד גדול, אנחנו מבקשים מהקב"ה אִם כְּבָנִים השם תרחם עלינו כבנים, אִם כְּעֲבָדִים הקב"ה תרחם עלינו כמו עבד עברי שהאדון שלו מרחם עליו וחייב לדאוג לו ולתת לו כל מה שהוא צריך. אבל לפעמים הקב"ה עצמו נמצא בצער בגלל שעם ישראל לא הולכים בדרך השם או בגלל גלות השכינה, אז זה מה שדוד המלך מבקש מהקב"ה עֲרֵב עֲבָדְךָ לְטוֹב, אנחנו העבדים שלך ואתה ערב עלינו אז תהיה הקב"ה בטוב ובשמחה שתוכל להשפיע עלינו, שגם אנחנו נוכל להיות מושפעים מהטוב כמו האדון שמשפיע לעבד שלו את הדאגות שצריך לדאוג לו.

**”וְהִגִּישׁוּ אֶל הַדֶּלֶת אוּ אֶל הַפְּחוּזָה וְרָצַע
אֲדָנָיו אֶת אֲזָנוֹ בַּמַּרְצֵעַ”**

אדם שרוצה להישאר עבד נרצע דוקא
במרצע ובדלת כי לא שמר על דרך
אבותיו במצרים

אנחנו מוצאים בפרשת השבוע "ואם אמר
יאמר העבד אהבתי את אדני את אשתי ואת
בני לא אצא חפשי.. והגישו אל הדלת או אל
הפחוזה ורצע אדניו את אזנו במרצע" ורש"י
במקום אומר ומה ראה און להירצע מכל
שאר אברים שבגוף, אמר רבי יוחנן בן זכאי
(קידושין כב:) און זאת ששמעה על הר סיני לא
תגנוב, והלך וגנב, תרצע.. ר' שמעון היה דורש
מקרא זה כמין חמר, מה נשתנו דלת ומזוזה
מכל כלים שבבית, אמר הקב"ה דלת ומזוזה
שהיו עדים במצרים כשפסחתי על המשקוף
ועל שתי המזוחות ואמרת כי לי בני ישראל
עבדים, עבדי הם ולא עבדים לעבדים, והלך

זה וקנה אדון לעצמו, ירצע בפניהם. צריך להבין את הדברים, האדם הזה גנב כסף ולא היה לשלם את הכסף שגנב, מכרו אותו לעבד עברי שש שנים. בשש שנים האלו האדון שלו יכול לחתן אותו עם שפחה כנענית, שיוולדו לו ילדים.

אחרי שש שנים העבד העברי יכול לצאת לחירות, אם הוא לא רוצה הוא בא לבעל הבית שלו ואומר אני לא רוצה לצאת לחירות, אהבתי את אשתי ואת ילדיי, אני אוהב את אדוני אני לא רוצה לצאת לחירות, רוצה להישאר עבד. האדון שלו לוקח אותו למזוזה למשקוף של הדלת, רוצה את האוזן שלו במרצע ואומר, אוזן זו שלא שמעה בהר סיני כי לי בני ישראל עבדים, תירצע. כך התורה הקדושה אומרת לנו על עבד עברי שלא רוצה לצאת אחרי שש שנים. צריך להקשות, ושואלים המפרשים למה רוצעים את אוזנו דוקא בדלת, למה לא במקום אחר ודוקא במשקוף? ולמה דוקא במרצע ולא במשהו אחר?

אז אולי אפשר לבאר ולומר כך, מרצע בגימטריא זה ארבע מאות, וידוע שבני ישראל היו צריכים להיות במצרים ארבע מאות שנה, וזה מה שאמר הקב"ה לאברהם אבינו בכרית בין הבתרים "יָדַע תְּדַע כִּי גֵר יִהְיֶה זְרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וְעִבְדוּם וְעָנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה" (בראשית טו, יג) אם כך מרצע מסמן ארבע מאות שנה שבני ישראל היו צריכים להיות משועבדים בארץ מצרים. בסוף הם קיצרו את השעבוד על ידי עומס וקושי השעבוד שהיה מתומצת במאתיים ועשר שנים, אבל הקושי והשעבוד של מאתיים ועשר שנים זה היה כמו ארבע מאות שנה.

ודוקא על המזוזה, מכיוון שמתי שבני ישראל היו צריכים לצאת ממצרים במכת בכורות, היו רינונים שאם המצרים שלטו על הגוף של בני ישראל במצרים שיעבדו ויהיו עבדים, ודאי שגם על הנשים של עם ישראל המצרים שלטו ועשו בהן כראות נפשם. והתורה הקדושה אומרת "כָּלֶךְ יִפֶּה רַעֲיָתִי

ומום אין בך" (שה"ש ד, ז) שכל עם ישראל היו קדושים וטהורים, שכל בנות ישראל היו כשרות וטהורות, הקב"ה שם את שמו על בני ישראל "עדות ביהוסף שמו בצאתו על ארץ מצרים" (תהלים פא, ו) שם את שמו י-ה על השבטים, אות ה' בהתחלה ואות י' בסוף "חנוף משפחת החנכי לפלוא משפחת הפלאי" (במדבר כ, ה) שאף אחת לא קלקלה ולא טימאה את עצמה עם מצרי. אחת הייתה ופרסמה הכתוב שלומית בת דברי שהיא חטאה עם מצרי, אבל כל בנות ישראל היו כולן קדושות וטהורות.

וכן רואים ראייה ממכת בכורות, במכת בכורות הקב"ה עבר מדלת לדלת, בית שהיה בו מישהו שנולד ממצרי, המלאך היה הורג אותו. ובעם ישראל אף אחד לא מת, כי כולם היו קדושים וטהורים. הדם ששמו בני ישראל על הדלתות ועל המשקוף, זה היה הסימן שבנות ישראל היו קדושות ואף אחת לא קלקלה את דרכה אפילו שהיו מאתיים ועשר שנים בקושי ובשעבוד גדול.

אם כך, המשקוף מסמל על הקדושה והטהרה של בני ישראל, ופה האדם הזה שגנב ונמכר לעבד זה היה חייב, אבל אחרי שש שנים שזכותו לצאת ולחיות חיים פרטיים של עצמו והוא מעדיף לוותר על עם ישראל ולחיות עם שפחה כנענית רק כי טוב לו ונוח לו, אז התורה הקדושה מזכירה לו על המרצע שזה ארבע מאות שנה ועל המשקוף שזה מסמן את מכת בכורות שבני ישראל היו קדושים וטהורים במצרים במשך מאתיים ועשר שנים שמרו על קדושה וטהרה ולא טימאו את עצמם עם גויים וגויות, אותו אדם מוכן להתדרדר לחיות עם שפחה כנענית רק בגלל שזה טוב לו ונוח לו, לכן רוצעים את אוזנו במרצע ואומרים לו אתה שלא שמעת בהר סיני כי לי בני ישראל עבדים ואתה מולזל במה שאבותיך שמרו בארץ מצרים שלא חטאו ולא התדרדרו לדרכים נמוכות, רוצעים דוקא במרצע שזה ארבע מאות שנה, על הדלת שזה מסמל את הדלת של יציאת

מצרים במכת בכורות שכולם שמו את הדם
על הדלת.

**"אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו
ונקה הפקה רק שבתו יתן ורפא ירפא"**

רפואה שבאה מהקב"ה היא רפואה
נצחית ורפואה שרופא מרפא היא
זמנית

אנחנו מוצאים בפרשת השבוע "אם יקום
והתהלך בחוץ על משענתו ונקה הפקה רק
שבתו יתן ורפא ירפא" והגמרא דורשת (ביק
פה.) מכאן שניתן לרופא רשות לרפאות. נבוא
ונשאל מה הפירוש של הדברים, אדם שחולה
והולך לרופא זו כפירה, הקב"ה עשה את
האדם הזה חולה אז ללכת לרופא זה ללכת
נגד הקב"ה, אז הגמרא דורשת ואומרת ורפא
ירפא מפה שניתנה רשות לרופא לרפאות.

צריך ללמוד על פי הדבר הזה יסוד גדול, אנחנו רואים בפס' "וְרָפָא וְרָפָא" שהאות פ' עם דגש בפנים, פ' דגושה. מצד שני בתפילה אנחנו אומרים רְפָאנו ה' וְנִרְפָא רפאנו ונרפא זה פ' רפויה בלי דגש בפנים, אם כך צריך לשאול מה ההבדל בין זה לזה, למה פעם זה פ' דגושה ופעם זה פ' רפויה?

אלא אפשר לבאר ולומר, מתי שאדם חולה והולך לרופא שירפא אותו, רפואה שהרופא נותן לאדם ומרפא את האדם היא תחזור לאדם עוד פעם, אין רפואה שהיא נצחית ותמידית, אלא היא יכולה לחזור לאדם לאורך זמן. אבל רפואה שבאה מהקב"ה היא רפואה נצחית שעליה אפשר לומר לא תקום פעמיים צרה, מחלה שהייתה פעם אחת לא תקום פעם שנייה.

אם כך, "וְרָפָא וְרָפָא" מתי שהאדם הולך לרופא יש באות פ' דגש שזה מראה על מידת הדין, שזה יכול לחזור. אבל מתי שאדם מתפלל לקב"ה לרפואה, והרפואה

באה מהקב"ה רפאנו ה' ונרפא שזה אות פ'
לא דגושה אז היא רפואה נצחית לעולמי עד
והחולי שיש לאדם לא יתזור לעולם.

ועל פי זה אפשר לבאר ולומר, אומרת
הגמרא (ברכות ה.) אם רואה אדם שיסורין באין
עליו יפשפש במעשיו יפשפש פ' ראשונה
דגושה ואחרי כן פ' רפויה בלי דגש. אז
לפעמים אדם נמצא בצרה והוא הולך לרופא,
אבל הוא לא יכול באותו זמן להתפלל מעומק
הלב ולבקש מהקב"ה ישועה והצלחה,
הוא מבקש ישועה על תנאי והקב"ה מחכה
אחרי שהוא התרפא, אם התשובה שלו היא
אמיתית והתפילה שלו היא תפילה חזקה,
אז הקב"ה ממשיך פ' רפויה הקב"ה נותן לו
ישועה שלימה שלא תקום פעמיים צרה, זה
ביד האדם.

מתי שאדם מתפלל ומבקש מהקב"ה
ישועה, הישועה היא מושלמת. מתי שאדם
הולך לרופא הישועה היא לא מושלמת,

הבעיה יכולה לחזור. וזה "רַפֵּא יִרְפֵּא" רופא מרפא זה פ' דגושה המחלה תחזור, רַפֵּאנוּ ה' זה פ' רפויה אין לזה חזרה וישועת ה' כהרף עין ולא תקום פעמיים צרה.

"וְכִי יִכֶּה אִישׁ אֶת עֵין עֶבְדוֹ.. וְאִם שֵׁן עֶבְדוֹ"

*שתי הדרכים שאדם יכול להכניע את
היצר הרע ולצאת ממנו לחופשי*

התורה הקדושה אומרת לנו בפרשת השבוע "וְכִי יִכֶּה אִישׁ אֶת עֵין עֶבְדוֹ או אֶת עֵין אִמּוֹתוֹ וְשִׁחְתָּהּ לְחִפְשֵׁי יִשְׁלַחְנָהּ תַּחַת עֵינוּ. וְאִם שֵׁן עֶבְדוֹ או שֵׁן אִמּוֹתוֹ יִפִּיל לְחִפְשֵׁי יִשְׁלַחְנָהּ תַּחַת שֵׁנוֹ" אלו שני פסוקים שהתורה הקדושה אומרת לנו שאם אדם מכה את העין של העבד שלו הוא משחרר אותו חופשי, או אם הכה את השן של העבד שלו הוא משלח אותו חופשי.

ועל פי זה אולי אפשר לדקדק ולומר, אדם שרוצה להכניע את היצרים שלו, רוצה לנצח אותם לצאת לחופשי מהיצר הרע ולעלות למדרגה גדולה ביותר, יש שני דרכים לשבור ולנצח את היצר הרע, או לשבור את התאוה של העין או לשבור את התאוה של השן, את התאוה של הראיה ואת התאוה של האכילה.

מתי שאדם שולט על תאוות הראיה והוא נזהר במה שהוא רואה והוא רואה רק דברים קדושים ולא ח"ו מקלקל את עיניו בדברים טמאים. וכך גם באכילה, מתי שאדם שומר על האכילה שלו לאכול רק דברים שהתורה הקדושה מתירה לנו ובצורה שהתורה הקדושה מתירה לנו, והוא מכניע את התאוה של האכילה אז יוצא לחופשי מכניע את היצר הרע והוא שולט על עצמו ולא היצרים שולטים עליו.

וזו המעלה הגדולה ביותר של האדם ששולט על התאוה של העין ועל התאוה

של השן. ברית המעור וברית הלשון הם אחד, אם אדם שומר על שתי הבריתות האלה שהן ברית אחת, הוא יוצא לחופשי וזוכה לעלות ולהתעלות למדרגות גדולות וגבוהות ביותר.

**"כִּי תֵצֵא אִשׁ וּמִצָּאָה קִצִּים וְנֹאכַל גְּדִישׁ אוֹ
הַקֶּמֶה אוֹ הַשְּׂדֵה שְׁלֵם יִשְׁלַם הַסֹּבֵעַ אֶת
הַבְּעֵרָה"**

**אדם שהדליק את אש המחלוקת וברח
וברח בסוף הוא ישלם על הכל**

מובא בפרשת השבוע "כי תצא אש ומצאה קצים ונאכל גדיש או הקמה או השדה שלם ישלם המבער את הבערה" או אולי אפשר לדקדק ולומר על פי דברי רבותינו "כי תצא אש" האש יצאה ולא יודעים מהיכן היא יצאה, והאש היא אש המחלוקת, תמיד כשמתחילה המחלוקת לא יודעים מי הדליק

את האש, פתאום יש מריבה גדולה ואנשים חושבים מי הדליק את המריבה, מי הדליק את האש. האנשים שבד"כ מדליקים את הבעירה, מדליקים את האש הם מדליקים את המחלוקת ובורחים, לא נשארים. יש טבע של אנשים להדליק מחלוקות ולברוח שלא יתפסו אותם שהם עשו את המחלוקת.

אז התורה הקדושה אומרת "פִּי תֵצֵא אֵשׁ" פתאום יש אש, יש מריבה ואנחנו לא יודעים מי עשה את המריבה. "וּמִצָּאָה קִצִּים וְנֹאכַל גְּדִישׁ" הכל נשרף, המחלוקת מבערת ומכלה את הכל. התורה הקדושה מבטיחה ואומרת "שֵׁלֶם יִשְׁלַם הַמִּבְעֵר אֶת הַבְּעֻרָה" זה שהדליק את האש, אפילו שלא יודעים מי זה, אפילו שהוא מתחבא ולא יודעים שהוא הדליק את האש, "שֵׁלֶם יִשְׁלַם" בסוף הוא ישלם על כל מה שהוא עשה. וכך רואים שפתאום נופלות על אנשים צרות ובעיות קשות, חורבנות ואסונות קשים ולא מכינים למה, הסיבה

היא כי הדליקו פעם מחלוקת גדולה ולא
ידעו שזה הם. הקב"ה מסוכב את הכל עילת
העילות וסיבת הסיבות שבסוף הם ישלמו על
האש שהדליקו.

"כִּי תִצָּא אֵשׁ וּמִצָּאָה קִצִּים וְנֹאכַל גְּדִישׁ"

אדם צריך לעצור את אש המחלוקת
עוד כשהיא קטנה לפני שהיא תגדל
ויפגעו לו הדברים הגדולים

התורה הקדושה אומרת לנו בפרשת
השבוע "כִּי תִצָּא אֵשׁ וּמִצָּאָה קִצִּים וְנֹאכַל
גְּדִישׁ" וכך אפשר לדקדק ולומר כי תצא אש,
אש זו מחלוקת, מתי שהמחלוקת יוצאת
ואפילו שהיא נראית קטנה ביותר, והאדם
אומר לעצמו הרי זו מחלוקת קטנה למה
להתעסק בזה ולמה להתערב בזה, נשאיר את
זה שזה ישתתק ויגמר לבד.

אלא האדם צריך לדעת שלא כך, הניצוץ הקטן של האש מתחיל ואז בדרך באים כל מיני קוצים, אנשים לא טובים מלבים את המחלוקת, ואפילו שבתחילה היא נראית מחלוקת קטנה ודבר שלא כ"כ צריך להתייחס לזה, אבל המחלוקת כשהיא יוצאת ומתחילה היא בדרך מוצאת קוצים, אנשים לא טובים שמגרים ומלבים את המחלוקת עד שנדלק הגדיש, עד שהדברים העיקריים והחשובים נשרפים ונכחדים.

לכן האדם צריך לדעת יסוד גדול, מתי שאדם רואה שהתחילה מחלוקת קטנה בבית עם המשפחה, עם השותף, עם החבר, יעצור מיד את המחלוקת ואפילו שזו נראית אש קטנה ביותר, כי האש הזאת תמצא בדרך קוצים אנשים שילכו אותה ובסוף זה ידליק את הגדיש את הדברים העיקריים והבסיסיים בחיים של האדם ויעשה נזק גדול ביותר. לכן, את אש המחלוקת מכבים ברגע שנדלקת, לא נותנים לויכוח להמשיך, לא נותנים למחלוקת

להישאר, מיד עוצרים שלא ימצא קוצים ואז הגדיש ישרף ח"ו לאדם.

**"על כל דבר פשע.. אשר יאמר כי הוא זה
עד האלהים יבא דבר שניהם אשר ירשיעו
אלהים ישלם שנים לרעהו"**

מתי שאדם הולך לדין תורה גם אם
חויב בטעות הקב"ה יחזיר לו את מה
שחויב

מובא בפרשת השבוע "על כל דבר פשע
על שור על חמור על שוה על שלמה על כל
אבדה אשר יאמר כי הוא זה עד האלהים
יבא דבר שניהם אשר ירשיעו אלהים ישלם
שנים לרעהו" ומובא בתהלים "משפט
וצדקה ביעקב" (תהלים צט, ד) אומרים רבותינו
הקדושים מתי שיש לאדם דין תורה והוא
הולך לדין תורה, והדיין למעשה טעה והוא
חייב את האדם בצורה שהוא לא חייב,

והאדם יודע שהוא לא חייב אבל הדין חייב אותו, מה יעשה האדם במצב כזה?

אז האדם צריך לדעת יסוד גדול הקב"ה חייב להחזיר לאדם את מה שהדין טעה וחייב אותו. משפט אם עשו איתך משפט, והמשפט בדין תורה לא היה טוב והדין טעה אז וצדקה הקב"ה מחזיר לך את זה מיד בתורת צדקה את מה שהדין טעה וגרם לך נזק כספי, הקב"ה מחוייב להחזיר לך את מה שהדין טעה וחייב אותך על שלא היית חייב. אבל אם הלכת לבית משפט לא בדין תורה וחייבו אותך ובאמת אתה לא חייב, אז זה כבר עניין אחר ואין לקב"ה מחוייבות להחזיר לך את מה שלקחו לך.

לכן אדם שיש לו בעיה ירוץ לדין תורה, גם אם בדין תורה הייתה טעות או היה דבר שהוא לא דבר נכון ולא דבר אמיתי, חייבו אותו סתם ונתנו לו חוב שלא היה צריך להיות

חייב, הקב"ה בכבודו ובעצמו יחזיר לך את
מה שלקחו ממך.

וַיִּקַּח מֹשֶׁה חֲצֵי הַדָּם וַיִּשֹׂם בְּאֲגָנֹת וַחֲצֵי
הַדָּם זָרַק עַל הַמִּזְבֵּחַ

האדם צריך להתקדש ולהתחבר לחצי
הרוחני שלו בשמיים

בסוף פרישת השבוע השבוע אנחנו
מוצאים פלא גדול, משה רבנו עומד וכורת
ברית בין הקב"ה לעם ישראל. וכך התורה
הקדושה אומרת "וַיִּקַּח מֹשֶׁה חֲצֵי הַדָּם וַיִּשֹׂם
בְּאֲגָנֹת וַחֲצֵי הַדָּם זָרַק עַל הַמִּזְבֵּחַ. וַיִּקַּח סֵפֶר
הַבְּרִית וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵי הָעָם וַיֹּאמְרוּ כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר
ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע. וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת הַדָּם וַיִּזְרַק
עַל הָעָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה דַם הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת ה'
עִמָּכֶם עַל כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה".

ורש"י במקום אומר על הפס' "ויקח מִשֶׁה חֲצִי הַדָּם" מי חלקו, מלאך בא וחלקו. דברי התורה האלה ודברי רש"י צריכים הבנה, התורה אומרת לנו שמשה רבנו חילק את הדם ורש"י אומר שבא מלאך וחילק את הדם הזה. את הדם הזה זרקו חצי על בני ישראל וחצי מהדם זרקו על המזבח. צריך להבין מדוע צריך לזרוק חצי על המזבח וחצי על העם? מדוע לדברי רש"י צריך מלאך לבוא ולחלק את הדם הזה חצי בחצי, ומובא (ויק"ד, ה) שהמלאך הזה היה דומה למשה רבנו, יש שאומרים מרבתינו שזה היה המלאך מט"ט שהוא בא וחילק את זה. אם כך למה היו כך הדברים?

ואפשר עוד לשאול, רבותינו הקדושים אומרים על חנוך "וַיִּתְּהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים וְאֵינְנוּ" חנוך הוא שרו של עולם, שר הפנים של הקב"ה בשמיים. אם כך שואלים המפרשים שרו של עולם היה בבריאת העולם ואם אנחנו רוצים לומר שחנוך הוא שרו של עולם, הרי חנוך נולד רק בשנת שש מאות

עשרים ושנים שנה אחרי בריאת העולם, אם
כך איך חנוך הוא שרו של עולם?

אלא המפרשים מפרשים ואומרים כך,
הפס' "נַעַר הָיִיתִי גַם זְקֵנְתִּי" (תהלים לז, כה) נאמר
על חנוך, מתי שהוא היה בעולם הוא היה
נַעַר, אבל גַם זְקֵנְתִּי זָקֵן בשמיים. וכך אפשר
לבאר לכל אדם יש שני כוחות, הנשמה שלו
מחולקת לשנים, חצי נמצא בשמיים וחצי
נמצא בארץ. אצל חנוך חצי אחד שלו שהיה
בשמיים זה היה המלאך מט"ט וחצי ששני
שלו שהיה בארץ זה היה חנוך. ומתי שחנוך
עלה בסערה השמימה, אז הוא נהיה המלאך
מט"ט בשלימות.

וכך גם אפשר לבאר על משה רבנו, התורה
אומרת על משה רבנו שהיה חציו מלמעלה
איש אלוקים מלאך ה' צבאות וחציו מלמטה
אדם בשר ודם. וכך מספרת הגמרא (סוטה
יא:) שהייתה מלכות רשעה שהלכה לבדוק
את הקבר של משה רבנו והתורה הקדושה
אומרת (דברים לד, ו) "וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבֻרָתוֹ"

עלו למעלה על הר ראו את הקבר למטה, ירדו למטה ראו את הקבר למעלה, עמדו למעלה ולמטה מצאו את הקבר גם למעלה וגם למטה. פירושם של הדברים, שמשה רבנו היה גם איש אלוקים וגם איש רגיל, היה מחולק זה וזה ביחד. זו הייתה המעלה של משה רבנו שהיה כמלאך ה' צבאות כמו המלאך מט"ט.

על פי זה אפשר לבאר ולומר, התורה הקדושה אומרת משה רבנו חצה את הדם ורש"י אומר שמלאך חצה את הדם. משה רבנו שהיה כמו המלאך מט"ט הוא חצה את הדם, וכמו שהמדרש אומר שהמלאך היה בדמותו של משה, מתי שמשה היה כאיש האלוקים שחציו מלאך, הוא חצה את הדם.

וזו המעלה הגדולה של האדם, שהאדם יודע להתחבר לחצי העליון הרוחני שלו למעלה, להיות איש אלוקים ולהיות איש קדוש, לעלות ולהתעלות ולהגיע לדרגות הגבוהות ביותר. אסור לאדם אף פעם

לעצור, תמיד האדם צריך לשאוף ולומר מתי יגיעו מעשיי למעשי אבותיי, להגיע לדרגות הגבוהות ביותר. ומתי שהאדם מתדבק בתורה ומתדבק בקדושה, הוא מגיע לדרגות הגבוהות ומשיג השגות גדולות.

